LJUBLJANA JUGOSLAVIJ

Št. 183 Poštnina poračunjena (C. C. con la posta) V Trstu, v sredo, 3. avgusta 1927. Posamezna številka 30 cent. Letnik LII

EDINOST

List izhaja vsak dan zjutraj, izvzemši ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, za 3 mesece L 22.—, za pol leta L 43.—, za celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. — Posamezna številka 30 stot. — Oglasnina za 1 mm prostora v širokosti 1 kolone za trgovske in obrtne oglase L 1.—, za gospodarske naznanitve, zahvale, posla... L 1.50, oglase denarnih zavodov L 2.— Oglasi na prvi strani L 2.—

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne «Edinost». Podružništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Ženevska konferenca

V svojem predvčerajšnjem govoru, o katerem smo obširno poročali včeraj ter navedli važne sklepe ministrskega sveta glede znižanja davčnega bremena in drugih ukrepov, ki so potrebni za zagotovitev uspeha splošne gospodarske bitke, je omenil načelnik vlade Mussolini tudi konferenco v Ženevi za skrčenje oboroževanja na morju. Načelnik vlade je omenil to konferenco le s par besedami, naglasajoč, da zasleduje vse svetovno javno mnenje njen razvoj z veliko napetostjo in da je poslala Italijo nanjo dva tehnična izvedenca, ki imata le nalogo zasledovati potek pogajanj.

Italija in Francija se, kot smo že obvestili čitatelje, ne udeležujeta konference kot direktno prizadeti stranki, temveč le kot opazovalki. Radi tega je pač samo ob sebi razumljivo, da se toliko tu pri nas kolikor tudi v Franciji govori na uradnih mestih z največjo obzirnostjo o težkem problemu, ki se obravnava v Ženevi. Posledice, ki jih utegne roditi neuspeh konference, bodo lahko tako ogromne, da bi znale popolnoma spremeniti svetovno-politični položaj. V igri ni nič manj nego usoda angleško-ameriškega prijateljstva in sodelovanja v bodočnosti.

Vse vesti, ki prihajajo v zadnjih dneh iz Ženeve, dalje iz Londona in Washingtona, glavnih mest obeh najbolj prizadetih držav — Anglije in Zedinjenih držav —, dajejo namreč slutiti, da je sedaj neuspeh ženevske konference že gotova stvar, in sicer radi neodpravljivega nesoglasja med stališči Anglije in Zedinjenih držav. Izjave angleškega zunanjega ministra Chamberlaina, predsednika Zedinjenih držav Coolidge-a in pa zadnji glasovi iz Tokia delajo vtis nekakega premišljenega priprav. javnosti na možnost, že gotovega neuspeha. Obenem se iščejo, kot smo poročali včeraj, primerne klavzule, ki naj ublažijo vtis brezuspešnih večmesečnih prizadevanj, da bi se našla podlaga za sporazum.

Kar tako nepremostljivo loči Anglijo in Zedinjene države v Ženevi, je slej ko prej vprašanje števila manjših bojnih ladij izpod 10.000 ton, torej brzih križark, torpedolovcev, torpedovk, podmornic in drugega pomožnega brodovja. Medtem ko je sporazum med Anglijo in Japonsko razmeroma lehak in v načelu že dosežen, je, kot vse kaže, med Anglijo in Ameriko izključen. Ta poslednja zahteva enakost z Anglijo, katera pa se nahaja s številom ladij te vrste tako daleč, da bi morala Amerika napeti vse svoje finančne sile, če bi jo hotela doseči. A predsednik Coolidge je sklical sedanjo konferenco ravno z namenom, da se doseženta z medsebojnim sporazumom oba glavna cilja, namreč skrčenje izdatkov za oboroževanje na morju in tudi enakost pomorske moči Anglije in Amerike.

Anglija je sprejela že davno načelo enakosti z Ameriko in spor se ne suče okoli tega vprašanja, pač pa, kot znano, okoli vprašanja, na kateri stopnji naj stoji ta enakost. Zadnji predlog Anglije navaja 590.000 ton zase in za Ameriko in 385.000 ton za Japonsko, medtem ko bi Amerika rada videla, iz razlogov, ki smo jih omenili zgoraj, da bi bilo to število čim nižje. In tu je ona kočljiva točka, na kateri se bodo pogajanja najbrže popolnoma razbila.

Za razumevanje ameriškega stališča pa je treba naglasiti še eno važno stran celotnega vprašanja. Dasi igrajo oziri na državno blagajno in pa želja po znižanju stroškov za mornarico zelo važno vlogo, niso vendar ti pomisleki za Ameriko najodločilnejši. Kljub temu, da bi bili potrebni ogromni stroški, da bi Amerika dosegla priznano ji enakost z Anglijo, bi bogati stric onkraj velike luže že vedel kje vzeti denar, ko bi le šlo za kako drugo vrsto ladij. Ladje pa, glede katerih se vršijo sedaj pogajanja, so take vrste, da nimajo za Ameriko sploh nikakega posebnega pomena. To so manjše, pomožne ladje, medtem ko potrebuje Amerika velike, ogromne bojne oklopnice, kajti vsaka njena pomorska vojna (bodisi z Anglijo ali z Japonsko) bi se vršila le na velike daljave. Drugače pa stoji stvar za Anglijo, katera ima raztresena po vseh morjih svoja utrjena oporišča, od koder lahko ščiti važne pomorske poti tudi z manjšimi brzimi ladjami. Podobno velja tudi glede Japonske.

Tu tiči torej glavni in zdi se tudi neodpravljivi vzrok spora. Obrambni interes Anglije (in deloma tudi Japonske) veleva čim več velikih bojnih oklopnic, ji ni treba rabiti velikih oklopnic za zaščito pomorskih poti, temveč da jih lahko ima vedno zbrane za odločilne udarce; a na drugi strani pa zahteva egotizem Amerike, da imej Anglija (in tudi Japonska) čim manj sporednega brodovja, tako da bi morala rabiti za službo, ki bi jo lahko opravljale te, čim več velikih bojnih okropnic, s čimer bi se te raztresle po različnih morjih in bi bila Amerika glede pomorskih kolosov vendar močnejša od Anglije, kljub temu da imata obe enako število tudi velikih bojnih edinic že po washingtonskem dogovoru iz l. 1922.

Če promatramo položaj v Ženevi s tega vidika — in le tako ga moremo razumeti — potem moramo priznati, da bi se mogel doseči sporazum le po kakem — čudežu.

Kralj Fuad I. v Rimu

Veličasten sprejem. - Srečanje s kraljem Viktorjem Emanuelom. - Razgovor z on. Mussolinijem

RIM, 2. Povodom prihoda egiptovskega kralja Fuada I. kaže mesto praznično lice. Na vseh hišah vise državne, rimske in egiptovske zastave, med prebivalstvom vlada praznično razpoloženje.

Prihod egiptovskega kralja

Priprave za sprejem egiptovskega vladarja so se pričele že ob zgodnji uri. Po cestah, koder je imel kreniti kraljevski sprevod, so se razvrstile čete vojaštva, orožnikov in milice. Za kordoni pa se je nagnetlo že do 9.30 vse polno Rimljanov.

Na postaji, ki je bila skrbno okrašena, so se zbrali zastopniki oblastev: ministri in državni podtajniki; načelnik generalnega štaba maršal Badoglio; admiral Acton; sen. Peano, predsednik računskega dvora; bn. Starace, kot zastopnik generalnega tajnika fašistovske stranke; kapetan Guglielmotti, tajnik rimskega fašja; general Vaccari, poveljnik rimskega armadnega zbora; gen. Bazan, načelnik generalnega štaba milice; prefekt in številne druge osebnosti. Deputaciji senata je načeloval on. Tittoni, zastopnike poslanske zbornice pa je vodil on. Casertano.

Ob 9.30 se je v avtomobilu pripeljal načelnik vlade on. Mussolini v spremstvu državnega podtajnika on. Suarda. On. Musolini je bil oblečen v uniformo prvega ministra z ovratnikom reda sv. Annunziate in s pasom velikega križa egiptovskega reda Mohameda Alija. Godba je zasvirala, vojska je pozdravila in ljudstvo je živahno vzklikalo.

Ob 9.4 se je pripeljal kralj Viktor v spremstvu dvornega ministra sen. Mattioli-Pasqualinija in svojih pobočnikov. Ob sviranju kraljevske koračnice je kralj pregledal častno četo 2. grenadirskega polka. Točno ob 10. uri, kakor je bilo napovedano, so trobente naznanile, da prihaja vlak s kraljem Fuadom. Godba je zasvirala egiptovsko himno, kralj Viktor Emanuel pa se je z ministrskim predsednikom podal k železniškemu vozu, iz katerega je izstopil egiptovski kralj. Vladarja sta se objela in poljubila, nakar je italijanski kralj predstavil kralju Fuadu on. Mussolinija. Vladarja sta pregledala častno stražo in se podala nato v kraljevsko sobano, kjer so bili zbrani zastopniki civilnih in vojaških oblastev. Ko sta se vladarja prikazala pred postajo, je godba spet zasvirala egiptovsko himno, čete so izkazale vojaško čast, množica pa je navdušeno vzklikala italijanskemu in egiptovskemu kralju. Vladarja sta stopila v dvorno kočijo in takoj se je sprevod začel pomikati. Na čelu so jahali trobentači in kirasirji, kraljevski kočiji, ki so jo spremljali konjeniki, so sledile še druge s spremstvom kralja Fuada I. in z italijanskimi dostojanstveniki. Na koncu je jahal tretji oddelek kirasirjev.

Pozdrav rimskega guvernerja

Veličastni sprevod, nad katerim so leteli zrakoplov «M. R.» in številna letala, je krenil proti Kvirinalu. Na trgu «Esedra» se je za kratek hip ustavil pri tribuni rimskega guvernerja. Knez Spada Potenziani se je približal kraljevski kočiji in je tako-le pozdravil egiptovskega kralja:

«Sire! Pozdrav, ki Vam ga daje Rim potom mene, je odmev navdušenega čuvstva vsega naroda, kateri pridružuje počastitvi, ki jo izkazuje vzvišenemu vladarju plemenitega naroda, tudi veselje, da lahko spet sprejme onega, ki je bil toliko let Italije ljubljeni gost in ki je vedno ostal njen iskren in zvest prijatelj. Bodite torej dobrodošli, Sire, v tem Rimu, ki se kakor Egipt ponaša, da je bil predhodnik in učitelj civilizacije. Dobrodošli med tem našim narodom, ki ga poznate in ljubite in ki se danes obnavlja po zaslugi in volji Benita Mussolinija pod nedotakljivim žezlom našega ljubljenega vladarja. Ob Tiberi in Nilu, ob obeh svetih rekah Sredozemskega morja, vidita dva staroslavna naroda danes z navdušenjem, da se je v srečanju obeh vzvišenih vladarjev spet potrdilo neizpremenljivo prijateljstvo med obema narodoma. V tej svečani uri, Sire, blagovolite sprejeti moj najvdanejši pozdrav in dovolite, da Vam Rim potom mene razodene čuvstva odkritosrčnega občudovanja in iskrenega prijateljstva, ki ga goji napram plemenitemu egiptovskemu narodu.»

Kralj Fuad se je v italijanskem jeziku v kratkih besedah zahvalil rimskemu guvernerju.

Sprevod se je jel pomikati naprej med špalirjem pozdravljajoče množice. Ob 10.25 je prispel na dvor med sviranjem godb in vzklikanjem meščanov, ki so takoj poplavili obširni trg. Vladarja sta se pokazala na balkonu in pozdravila množico, ki se skoro ni hotela pomiriti.

Ob priliki prihoda kralja Fuada je knez Potenziani, rimski guverner, objavil proglas na meščane, v katerem jih poziva, naj z navdušenjem pozdravijo vladarja prijateljskega naroda.

RIM, 2. (Izv.) Načelnik vlade on. Mussolini se je podal ob 11. na dvor, da se pokloni kralju Fuadu I. Vladar ga je pričakoval na pragu kraljevske sobane; v prisrčnem razgovoru ga je pridržal pol ure.

Zvečer ob 18. se je egiptovski kralj podal v Pantheon, kjer so ga sprejeli zastopniki oblastev in deputacija veteranov. Ob 20. se je vršila na Kvirinalu svečanostna večerja.

Pomen obiska

Rimski listi povdarjajo politični pomen Fuadovega obiska in njegovega srečanja s kraljem Viktorjem Emanuelom.

«Impero» pozdravlja vladarja-reformatorja, ki je znal in hotel odstraniti ovire, ki so se postavljale na pot napredku egiptovskega naroda. Fuad I. si je upal zrušiti vso zastarelo egiptovsko socialno zgradbo, ki ni odgovarjala več duhu časa, in sezidal je novo.

«Tribuna» pravi, da pomeni Fuadovo potovanje in njegov obisk v Rimu, kamor se je povrnil po desetih letih vladanja, važen dogodek v sodobni zgodovini egiptovskega naroda. Italija gleda z zadovoljstvom na uspehe potovanja Fuada I., vladarja prijateljskega naroda. Najbližje središče muslimanskega sveta, Kairo, ni bilo Italiji preveč naklonjeno, vendar pa se bodo vsa nesporazumljenja odstranila. List govori nato o sredozemski solidarnosti, ki bi morala tvoriti podlago za odnošaje med vsemi onimi narodi, ki žive ob Sredozemskem morju.

RIM, 2. «Agenzia di Roma» polaga v poset egiptovskega kralja Fuada v Rimu veliko važnost. Okolnosti, da spremlja kralja Fuada načelnik egiptovske vlade Sarruat paša, bi se sicer ne smelo pripisovati nikako politično ozadje. Poset egiptovskega kralja je le manifestacija o tesnih in prisrčnih medsebojnih odnošajih, ki jih gojita obe državi. Zato pa je ta manifestacija tem pomembnejša, ker se ž njo zaključuje doba cele vrste diplomatskih pogajanj med Rimom in Kairom, ki so razrešila več meddržavnih problemov, kot na pr. vprašanje meje med italijansko kolonijo Cirenaiko in Egiptom, vprašanje medsebojnega sodelovanja tako v političnem kot v gospodarskem in kulturnem pogledu.

Agencija dodaja, da vlada v odločujočih italijanskih krogih upanje, da se bo to sodelovanje uresničilo in uredilo. Najavljeni rimski poset egiptovskega naučnega ministra Alija Šiamsi pase bo te nade spremenil v prepričanje in bodo ob tej priliki izmenjane misli o kulturnem sodelovanju med obema državama.

Dogovori glede Reke

Izjave grofa Wimmersperga

RIM, 2. (Izv.) Iz Budimpešte poročajo, da je grof Wimmersperg podal nekatere izjave o pogajanjih, ki so se vršila v Rimu glede madžarske trgovine na Reki ter sploh glede italijansko-madžarskih trgovinskih odnošajev.

V Budimpešto se je grof Wimmersperg povrnil pretekli petek ter je imel dolg razgovor z zunanjim ministrom.

Vsa vprašanja glede Reke so se rešila. Pogajanja z Jugoslavijo, glede transita madžarskega blaga z Reke preko jugoslovenskega ozemlja, se še niso pričela, a se bodo gotovo v najkrajšem času. S paroplovnimi družbami, ki bi morale dobiti znatne podpore s strani madžarske vlade, se niso sklenili še nikakršni dogovori.

Vojaška kontrolna komisija za Avstrijo

o ustanovitvi občinske straže na Dunaju

RIM, 2. (Izv.) «Tribuna» javlja, da je klep socialistične večine dunajskega mestnega sveta, da se ustanovi občinska straža, imel mednarodne posledice.

Medzavezniška vojaška kontrolna komisija za Avstrijo, v kateri so zastopane Italija, Anglija in Francija, je intervenirala pri avstrijski vladi ter jo opozorila, da ustanovitev nove straže ni v skladu s saintgermainsko mirovno pogodbo, marveč jo celo krši.

Svoj čas je poslaniška konferenca — upoštevajoč, da šteje avstrijska vojska manj nego trideset tisoč mož, kakor bi smela po določbah mirovne pogodbe — dovolila, da sme skupno število mož oboroženih državnih zborov presegati za par tisoč ono število, ki so ga oboroženi zbori na ozemlju sedanje avstrijske republike šteli leta 1913. Ta sklep poslaniške konference pa ne dovoljuje ustanavljanja novih oboroženih zborov.

«Tribuna» pripominja, da je ta korak napravila medzavezniška kontrolna komisija na lastno pobudo in da torej ni mogoče govoriti o kakšnem pravem diplomatičnem koraku.

Sporazum med Jugoslavijo in Albanijo

glede obnove diplomatskih odnošajev

BEOGRAD, 2. (Izv.) Kakor se doznava v zunanjem ministrstvu je dosežen med Jugoslavijo in Albanijo popoln sporazum glede obnove diplomatskih odnošajev. Diplomatski odnošaji bodo dne 8. avgusta končnoveljavno spet vzpostavljeni. Jugoslovenski odpravnik poslov Jovo Milčić bo jutri odpotoval v Tirano. Tudi glede poslanikov je dosežen sporazum v tem zmislu, da se povrneta na svoji prejšnji mesti oba dosedanja poslanika, in sicer g. Jeftić v Tirano in Zena beg v Beograd.

Avtomobilistične dirke v Jugoslaviji

BEOGRAD, 2. (Izv.) Avtoklub priredi dne 7. avgusta velike državne dirke za avtomobiliste in motocikliste. Dirk se udeležijo zastopniki vseh klubov. Tudi iz inozemstva je prijavljenih več odličnih dirkačev.

Živahna akcija

za revizijo trianonske pogodbe

BEOGRAD, 2. (Izv.) Akcija lorda Rothermereja vzbuja tudi v tukajšnjih političnih krogih vso pozornost. V diplomatskih krogih prevladuje kljub temu, da angleški službeni tisk dementira Rothermerejeve napovedi, mnenje, da se angleška vlada sicer ne strinja popolnoma z zahtevo po reviziji trianonske pogodbe, da pa bi bila pripravljena ugoditi gotovim željam Madžarske glede spremembe mej. Le na ta način si je mogoče razlagati živahno agitacijo, ki jo razvijajo madžarski nacionalisti in pri kateri aktivno sodelujejo službeni madžarski krogi. Nedavno ustanavljanje lig za revizijo trianonske mirovne pogodbe so podpirali tudi vsi aktivni madžarski ministri. Vse jugoslovenske politične stranke in vsi odgovorni državniki odločno odklanjajo vse take madžarske zahteve. V uradnih krogih se poudarja, da doslej Rothermerejeva akcija sicer ni imela nikakih uspehov, da pa stojijo merodajni faktorji budno na straži in bodo znali s primernimi koraki pravočasno preprečiti kar bi škodovalo jugoslovenskim interesom.

Predsednik grške republike ne bo odstopil

ATENE, 2. (Izv.) Grška uradna agencija je dementirala vest o nameravani demisiji predsednika grške republike, ki so se zadnje dni razširile po inozemskih časopisih.

Republika ali monarhija?

ATENE, 2. (Izv.) Zunanji minister Mihalakopulos je izjavil inozemskim novinarjem, da smatra ljudsko glasovanje o obliki vladavine za neobhodno potrebno.

Kralj Boris v Nemčiji

BERLIN, 2. (Izv.) Bolgarski kralj Boris je danes popoldne prispel v Karlsruhe, da obišče svojo sestro.

«Ptička brez gnezda»

SUŠAK, 2. (Izv.) Policija je danes prijela dva 16-letna fanta, doma na Češkoslovaškem, ki sta pobegnila od svojih staršev. Posrečilo se jima je, da sta iz Češkoslovaške deloma peš deloma z vlakom priromala do Sušaka. Tu so ju na podlagi izdane tiralice prijeli in ju bodo sedaj odposlali v domovino.

Češkoslovaški narodni socialisti

vstopijo jeseni v vlado

PRAGA, 2. (Izv.) Parlamentarna frakcija čeških narodnih socialistov je sklenila, da vstopi še tekom letošnje jeseni v vlado. Ob tej priliki piše glavno glasilo stranke «Ceske Slovo», da je sodelovanje socialistov v vladi neobhodno potrebno, če se hoče Češkoslovaška izogniti istim dogodkom kakoršni so se odigrali nedavno na Dunaju in že ponovno v Nemčiji. Sodelovanje socialističnih in meščanskih strank zamore ublažiti obstoječa nasprotstva med obema razredoma in ju dovesti do uspešnega sodelovanja na zakonodajnem, zlasti pa na socialnem in gospodarskem polju.

Princ Karol zahteva

svoje pravice do romunske krone, Bratianu se temu protivi

PARIZ, 1. Princ Karol je podal poročevalcu «Matina» izjavo, v kateri pravi, da se je pred kratkim sicer res odpovedal svojim pravicam do romunske krone. Toda to je storil spričo težkega položaja in prisiljen s strani nekaterih oseb, ki jih noče imenovati. Sedaj mu je posebno radi popolnoma spremenjene situacije na Romunskem žal. Kot državljan in kot oče čuti dolžnost braniti Romunijo in interese svojega sina ter ve, da bi moral osebno nastopiti v svoji domovini. Princ Karol je izrazil željo, da bi mogel biti v korist svojemu narodu, ne da bi povzročil kakih nemirov, če bi se morda povrnil v Romunijo.

BUKAREŠT, 2. Objavljeno je bilo naslednje uradno poročilo: «Izjave princa Karola niso napravile na romunsko javnost nikakega vtisa. Zadeva nasledstva se smatra kot docela urejena in nihče ne misli na to, da bi pozval princa Karola domov. Z druge strani pa se tudi predstavniki vseh političnih strank v parlamentu niso izrekli za to. Glavno, kar zanima sedaj romunsko javno mnenje, so vprašanja o popolni ureditvi in konsolidaciji države.»

Kot izgleda, je romunski vladi in državi na tem, da se o kakem povratku princa Karola v Romunijo, niti ne razpravlja.

Poslednja prizadevanja za preprečitev poloma v Ženevi

NEW-YORK, 2. Iz razgovorov med državnim tajnikom Kelloggom, mornariškim ministrom in izvedenci bi se dalo sklepati, da Amerika še ni izrekla zadnje besede. Ameriški vladi je sedaj na tem, da se doseže v Ženevi vsaj začasen sporazum, s katerim bi še nadalje obstojale dosedanje določbe o omejenem pomorskem oboroževanju. Težave, ki bi mogle preprečiti zaključek take začasne pogodbe, ne izvirajo iz načelnih nesporazumljenj, temveč bi utegnile biti le tehnične narave in torej odstranljive.

V tem zmislu se je včeraj tudi sprejela pomembna izjava predsednika Coolidgea, ki smo o njej včeraj poročali in ki jo bo bržkone ameriški poslanik v Ženevi v četrtek predložil na plenarni seji. Nekateri listi zatrjujejo, da bo ta poslednja seja konference za omejitev pomorskega oboroževanja v Ženevi.

QUEBEC, 1. Angleški ministrski predsednik Baldwin je v nekem razgovoru z novinarji izjavil, da se bo konferenca v Ženevi zaključila z medsebojnim sporazumom. Če pa bi se posamezne delegacije razšle, ne da bi bil dosežen pomirljiv sporazum, tedaj to ne bo krivda Anglije, ker je ta storila vse, da prepreči morebiten polom v Ženevi.

LONDON, 2. Poslednje vesti, ki prihajajo iz Ženeve, pravijo, da je gotovo, da se na konferenci v Ženevi ne bodo razrešila nesporazumljenja, ki so se pojavila med Anglijo in Ameriko. Poročevalec «Timesa» pravi celo, da ameriška delegacija v Ženevi sploh ni nikoli resno premotrivala angleškega predloga, da se je že v naprej odločila, da privede konferenco do neuspešnega zaključka. Ameriški odgovor bi naj bil že pripravljen in je bil le poslan v Washington, da ga tudi vlada Združenih držav potrdi. V ostalem bo padla odločitev, kot rečeno, v četrtek na plenarni seji konference za omejitev pomorskega oboroževanja v Ženevi.

Ponovna obravnava proti Saccu in Vanzettiju preložena?

BOSTON, 2. Ponovna obravnava proti Saccu in Vanzettiju se najbrž ne bo vršila v sredo. Guverner Fuller, ki je osebno vodil drugo preiskavo je zadržan, ker je njegov sin obolel na vnetju slepiča.

Čang-Kaj-Šeka ogrožajo s treh strani

LONDON, 2. Poročevalec «Timesa» v Pekingu javlja, da prodirajo čete severnih nacionalistov ob železnici Tsin Pou Ken, tako da so maršal Čang-Kaj-Šek, načelnik vlade v Nankingu, in njegove čete ogrožene s treh strani. V bitki, ki se je razvila blizu mesta Jou-Nan-Fou, med četami gen. Wang-Kje-Soua in gen. Long-Suna, so bili general Long-Sun in njegove čete poražene, generala samega pa so nasprotniki ujeli.

Drobne vesti

Mednarodna šahovska tekma

V Londonu se je te dneve končala šahovska mednarodna tekma. Zmagovalka je bila Ogrska s 40 točkami; Ogrski sledé Danska (38), Anglija (36½), Nemčija (34), Avstrija (34), Holandska (33½), Češkoslovaška (32½), Švica (32), Jugoslavija (29½), Italija (28½), Švedska (28), Argentinija (27), Francija (24½), Belgija (21½) in Španija (12½).

Žrtve pod avtomobili v Zedinjenih državah

Od prvega januarja 1919. do 31. decembra 1926. je bilo 137.000 oseb ubitih z avtomobili. Šest in dvajset odstotkov je bilo otrok pod petim letom. V zadnjem letu se zaznamuje 23.000 žrtev.

DNEVNE VESTI

Pomen znižanja davčnega bremena

Vsi listi enoglasno podčrtujejo dalekosežni pomen sklepov predvčerajšnjega ministrskega sveta glede znižanja davčnega bremena. Država se odreka s tem dohodkom v znesku nad ene miljarde lir na leto na korist davkoplačevalcem. «Giornale d'Italia» naglaša, da se lahko označi sklenjeno znižanje davkov in raznih tarif kot prispevek vlade za kvoto 90 kot podlago sedanjega razdobja splošne gospodarske bitke.

S to politiko razbremenitev v velikem obsegu — nadaljuje «Giornale d'Italia» — dokazuje vlada, da hoče kristalizirati sistem nacionalnega gospodarstva na kvoti 90, nudeč s svoje strani sredstva, ki jih more nuditi in ki so od velike praktične koristi za proizvajalce in konsumente. S tem prispevkom je nadalje potrjeno soglasje med denarno ter gospodarsko in finančno politiko države. Z zgledom države je dan zadnji strogi in odločilni opomin vsem razredom proizvajalcev in trgovcev, ki so odgovorni za cene, da se prepričajo, da nazaj se ne pojde, in da si morajo prizadevati z ukrepi tehnične in trgovinske narave svojega področja, da znižajo stroške in cene ter prilagodijo proizvode in trg kvoti 90.

ZAKAJ IMAJO KORIJERE SVOJ URNIK?

Pišejo nam:

Pride potnik na Col — tam čez pelje Ribijeva korijera, ki vzdržuje zvezo med Ajdovščino in Idrijo. Urnik korijere govori, da privozi, oziroma odide s Cola točno ob sedmi uri zjutraj. Dogodi se pa, da potnik, potem ko se je pošteno spotil, ves v skrbeh prisopiha na Col in istočasno z bitjem cerkvene ure sliši tudi malo prijetno vest, da je korijera že zdavnaj odšla. Da, celo deset minut pred določenim časom večkrat odide korijera s Cola. To bi se ne smelo dogajati. Ako korijera nekoliko zapozni, ni nič hudega, potnik lahko malo zagodrnja in počaka, ako mu pa uide in on ve, da je prišel na postajo točno, se pač upravičeno jezi.

Mislimo, da bodo te vrstice opozorile vodstvo podjetja omenjene korijere na to netočnost, ki pripravlja ljudem nemalo sitnosti.

TEČAJ ZA KROJENJE

se otvori prihodnji teden v Trstu. Tečaj je namenjen onim, ki se hočejo izpopolniti v šivanju in naučiti krojenja. Vpisuje se v upravništvu «Ženskega Sveta» v ulici Torre bianca 39/I., levo, še ves ta teden do sobote opoldne. V soboto popoldne je pisarna zaprta. Sprejemajo se tudi pismene prijave. Tečaj bo trajal 6—8 tednov. Ukovina bo znašala okrog 50 lir, ki se bodo lahko plačale v dveh ali treh obrokih.

Iz tržaškega življenja

Dve novi žrtvi samomorilne manije — Mlad uradnik se zastrupil, star borzni agent si pognal kroglo v glavo

Kot izgleda, bo naše mesto kmalu doseglo nenavaden rekord — rekord samomorov. V dveh dneh, od nedelje do pondeljka, smo morali zabeležiti kar štiri samomorilne poskuse, od katerih sta dva imela žalosten epilog; včeraj se je to tragično poglavje tržaškega življenja pomnožilo za dva nova slučaja.

Včeraj okoli 11. ure so ljudje našli v neki veži na trgu Venezia mladeniča, ki se je zvijal na tleh v hudih bolečinah. Nesrečnik je imel polna usta zelenkaste pene in okrog njega se je širil karakteristični smrad po karbolni kislini. Navzočni so na mah uganili, da se je mladenič zastrupil; zato so ga naglo prenesli v bližnjo lekarno Mizzan, kjer je dobil prvo pomoč. Medtem je bila obveščena o stvari rešilna postaja, odkoder je prihitel na lice mesta zdravnik, ki je dal zastrupljenca nemudoma prepeljati v mestno bolnišnico. Toda kljub prizadevanju zdravnikov je nesrečnik, ki je bil spoznan za 24-letnega uradnika Bruna Spongia, stanujočega v ulici Ponzianino št. 1, kmalu potem izdihnil v strašnih mukah. Ni znano, kaj je gnalo nesrečnega mladeniča v smrt. Pri njem niso našli nikakega pisanja, iz katerega bi se dalo sklepati vzroke njegovega obupnega koraka.

***

Drugi nesrečnik, ki je včeraj nasilnim potom sklenil svoje račune z življenjem, je 65-letni borzni agent Adolf Nardini, stanujoč na trgu Cavana št. 3. Hladnokrvnost, s katero je izvršil svoj obupni naklep, priča, da je mož res trdno sklenil umreti. Okoli 14. ure, ko je pokosil doma, se je podal v podstrešje ter se obesil na gred. Toda ker se je v usodnem trenutku vrv utrgala, je starec potegnil revolver ter si pognal kroglo v desno sence. Bil je na mestu mrtev. Smrt je ugotovil zdravnik rešilne postaje, ki so ga Nardinijevi domači poklicali na lice mesta.

O žalostnem dogodku je bila obveščena sodna komisija, ki se je pozneje podala na lice mesta, da ugotovi dejansko stanje. Po oblastvenih ugotovitvah je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Ni znano, kaj je privedlo Nardinija do obupnega koraka.

Nesreča pri delu

V livarnici Metlicovitz v ulici Lloyd se je včeraj predpoldne dogodila huda nezgoda, katere žrtev je bil 52-letni modelist Jernej Ciacotich, stanujoč v ulici G. Rinaldo Carli št. 8. Mož je delal pri strugalnem stroju, ko se je nenadoma razletelo leseno kolo; kosi so prileteli Ciacotichu v glavo in ga hudo ranili na več mestih; radi močnega udarca so se siromaku najbrž tudi pretresli možgani. Ponesrečenec je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kakih 14 dni, ako ne nastopijo kake komplikacije.

Trčenje med avtomobiloma

Včeraj zjutraj se je dogodila v ulici Ginnastica avtomobilska nezgoda, ki bi bila skoro imela prav hude posledice. Okoli 9. ure se je premikal po omenjeni ulici navzdol vojaški avtomobil, katerega je vodil 20-letni narednik Anacleto Cantoli, dodeljen V. središču za zračno obrambo. Ko je Cantoli dospel s svojim avtomobilom na križišče ulice R. Timeus, mu je nenadoma prestrigel pot neki osebni avto, ki je v tistem hipu privozil izza vogala. Čeprav sta šoferja naglo stisnila zavore, vendar radi premajhne razdalje nista mogla preprečiti nesreče. Avtomobila sta trčila z znatno silo drug ob drugega, pri čemer se je avto Fonde precej hudo poškodoval. Dočim sta šoferja ostala nepoškodovana, je 61-letni industrijalec Hektor Schmitz, stanujoč v Carboli zgornji št. 284, ki je sedel v osebnem avtomobilu, zadobil precej hudo rano na glavi. Ker je avtomobil Fonde radi sunka zdrčal na trotoar, je podrl 21-letno dninarico Evgenijo Visintin, ki je šla baš tedaj tam mimo; mladenka jo je izkupila z neznatno prasko na levem komolcu. Dobila je potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor se je zatekel tudi Schmitz.

Vesti z Goriškega

Goriška porota

Zaslišavanja prič v procesu proti Ivanu Šuligoju radi ubojstva

Po zaslišanju obtoženca pokliče predsednik prvo pričo, Emo Šuligoj, vdovo po umrlem Kofolu. V črno je bila oblečena, govorila je precej odločno in jasno.

Predsednik: «Povejte, kaj ste vse videla in slišala tisti večer?»

Ema: «Z možem sva se ravno napravljala, da leževa spat, ko sva začula zunaj na cesti prepir. Moj mož je stopil k oknu in pogledal, kaj je. Poleg tega je še posvetil z električno svetilko.

«Ali ste ga slišala, da bi kaj rekel?»

«Če se ne motim, je rekel Ivanu Šuligoj, ki je tudi gostilničar, da ni lepo, da kot tak kriči po noči po cesti.»

«Ali ste videla kaj na cesti?»

«Vem, da je prišel Vončina, ki je vlekel za roko Piriha in mu pravil: «Pojdi z menoj! Z menoj se ti ne bo ničesar zgodilo.» Ko ni hotel iti in ga je Vončina hotel prisiliti, je ta vzkliknil: «Vi vsi beste za pričo, če se mi bo kaj zgodilo, sedaj vidite, s kom grem.» Tedaj pa je moj mož odšel iz sobe na cesto, čeprav sem mu to branila.»

«No, ali veste, zakaj je šel na cesto?»

«Da, zato ker se je bil prej napram njemu izrazil Vončina, da če dobi Piriha v roke, ga zdrobi. No, ko je prišel na cesto, je pričel mož siliti Franca Piriha, naj gre k njemu spat, da ne bo v taki nevarnosti hodil po noči domov. Če noče k njemu, pa naj gre vsaj k sosedovim. Pirih pa se ni pustil pregovoriti. V tistem trenutku je prišel od nekod Ivan Šuligoj, ne tisti, ki se je malo prej prepiral, ampak obtoženec, tisti, kateremu pravijo po domače «Baštjan». Surovo je stopil k mojemu možu in mu dejal: «Kaj imaš tu opraviti, ti pojdi spat, kaj boš druge podil, saj si pol moža!» Moj mož, ki je šel medtem proč, pa se je zopet vrnil, mu je dejal: «Kaj imaš z menoj, vedno me nadleguješ. Ti pojdi domov!» Sicer vsega tega prepira nisem sama slišala, dosti so mi tudi drugi povedali.»

«Povejte le to, kar ste videla in slišala! Kaj se je potem zgodilo? Ali mu je rekel res vaš mož: smrkovec?»

«Ne vem, nisem slišala. Pa bi že morala, če bi bil rekel, ker sem stala zelo blizu. Nato je moj mož napravil tri korake nazaj na levo, porinil proč proti njemu idočega Šuligoja. Ta je pa prijel za dežnik in ga z njim dvakrat sunil v obraz.»

«Dvakrat, pravite?»

«Da, dvakrat in še tretjič ga je hotel; ko je videl, da pada na tla, pa sem mu jaz zabranila. Moj mož je padel postrani in polagoma na tla, z rokami sem ga nekoliko pridržala.»

«Kaj pa je napravil na to obtoženec?»

«Stekel je. Slišala sem Winklerja, ki je kričal: Kdo ga je udaril? Winkler mu je nato vzel suknjo in dežnik.»

«Ali je res, da je nekdo rekel: Sakramenski fašisti lokovški!»

«Ničesar nisem slišala, ker nisem imela s prepirom nič opraviti.»

«Ali je res, da se je vaš mož tepel teden dni pred tem dogodkom s fašisti?»

«Da, en teden prej se je nekaj podobnega zgodilo v gostilni. Ampak on se ni tepel, bil je le navzoč, ko so se fašisti med seboj prepirali.»

«Ali je res, da je rekel, da bo ubil nekega fašista, kot trdi obtoženec?»

«Ne, tisto ni nič res, ker je fašist hotel ubiti njega. Nastavil mu je samokres na prsi, ker je rekel, čemu se prepirajo.»

«Ali je bil vaš mož protifašist?»

«Ni bil ne fašist in ne nič!»

«Ali je bil vaš mož prijatelj ali sovražnik Šuligojev?»

«Kot z vsakim drugim človekom je občeval z njim!»

«Ali je bil Šuligoj pijan tisti večer?»

«Ni mogel biti, ker je govoril tako kot jaz sedaj.»

«Pa ste ga videla?»

«Da, prišel je še po suknjo v gostilno, ker jo je bil pozabil.»

«Ali je res, da so 10. novembra zvečer, potem ko je vaš mož že umrl, prišli neki mladeniči pred vašo hišo in začeli groziti, da jo bodo zažgali?»

«Da, res je bilo. Ob 11. uri zvečer so prišli in so plesali tam, na onem mestu, kjer je Šuligoj ranjkega Albina udaril.»

«Kaj pa so kričali?»

«Da bodo hišo zažgali. «Ven s komunisti!» Tukaj se začne!»

«Ali so bili Slovenci?»

«Slovenci — pa so govorili italijanski.»

«Odkod pa so bili?»

«Iz Lokovca.»

«Poznate katerega?»

«Trije so bili. Štefan Šuligoj, njega sem poznala, potem njegov sin Pavel in še nekdo drugi iz Lokovca, a ne vem, kako se imenuje.»

«Torej potem ko je vašega moža prinesel Vincenc Podgornik v kuhinjo, kaj je rekel vaš mož?»

«Antonu Winklerju je rekel: «Baštjan me je udaril!» Pa tudi Štefan Bratuš je rekel, da ga je udaril Boštjan.»

«Je bila tema tisti večer?»

«Je že bila, toda razločevalo se je vse.»

Odv. Zennaro hoče vedeti, koliko je Šuligoj pil in če je bil pijan. Vdova odgovori, da ni bil pijan.

Odv. Zennaro: «Kako pa živite sedaj?»

Ema: «Trgovino imamo, gostilne nimamo več. Imam pa še sestro in staro mater moram vzdrževati.»

Odv. Zennaro: No, kako pa živite, kako?»

Ema: «Kako! Delati moram za vse in skrbeti zanje!»

Odv. Zennaro: «Ali je bil vaš mož kdaj bolan?»

Ema: «Ne.»

«Pa oni fašist Maks Holjak, s katerim je imel vaš mož nedeljo prej opraviti, je bil tisti večer zraven?»

«Ne.»

«Ali je res, da so oni iz Lokovca hoteli enega iz Čepovana ubiti — in ko da so to izvršili, da pravijo, da niso še z enim zadovoljni.»

«Tako med ljudmi se to govori.»

Predsednik prečita izpisek tega, kar je Kofolova mati izpričala pred preiskovalnim sodnikom. Ona se je med tem dogodkom nahajala na stopnicah v hiši in videla ranjenca šele, ko so ga prinesli v hišo.

Dalje čita predsednik različna poročila zdravnikov, s katerimi se ugotovi, da je smrt nastopila tudi radi pretresa možganov.

Nastopi priča Leopold Winkler. Pravi, da je ravno prihajal po cesti, hoteč se napotiti domov. Ko pa je videl gručo ljudi, ki so se prepirali na vogalu Kofolove gostilne, se je ustavil. Bilo je to ravno v tistem momentu, ko je Šuligoj udaril Kofola po glavi. Slišal sem, kako je zavpil «Na pomoč!» in padel na tla skoro vznak. Jaz pa sem planil za zločincem, ga najprej zagrabil za vrat, nato, ko se mi je izmuznil, mu strgal dežnik in plašč, končno sem ga prijel še z dežnikom za vrat. Toda vseeno mi je ubežal.

«Pa je res, da se je obtoženec skril v županov kozolec?»

«Tako so pravili drugi dan.»

«Ste videli njegovo ženo?»

«Ne, pač pa jo slišal, ko je zavpila: Sedaj je mrtev!»

«Ali vam je res umrli rekel, da ga je udaril Boštjan?»

«Da, eno uro potem.»

Dalje pripoveduje priča, da je slišal, da so hoteli Piriha ubiti, pove tudi, kako je Šuligoj udaril Kofola. Na ta način, kot bi ga sunil z bajoneto. Pravi tudi, da so takoj bili obveščeni karabinerji, ki so šli na Šuligojev dom, kjer ga pa niso našli, žena jim celo ni hotela odpreti. Pustili pa so tam stražo.

Priča Franc Pirih pripoveduje, da se je tisti večer odpravljal z drugimi domov, ko je pri Kofolu naletel na fante iz Lokovca. Na cesti ga je surovo prijel Ivan Šuligoj in ga začel zasmehovati. Pirih pa se ni hotel prepirati, pač pa je rekel, da naj gresta k orožnikom, kjer bosta dalje govorila. Vmešaval se je tudi njegov brat, katerega pa je Šuligoj oklofutal. Nakar je prišel Vončina in Peter Leban, kateri ga je prijel radi nekega članka v «Goriški Straži» in trdil, da ga je on pisal. Nato izpove kot ostali, da je prišel Kofol in mu ponudil prenočišče. Prepiral se je še z drugimi, na kar je zaslišal za svojim hrbtom šum in videl Kofola, kako je padel na tla. Samo en udarec je videl. V ostalem tudi kot ostale priče, veliko stvari pa ni videl, ker se je prepiral z Lebanom in Vončino.

Nastopi priča Vončina.

«Znate italijansko?»

«Ne!»

Pripoveduje, kako je bilo tisti večer in kako sta pila s Šuligojem, videl je tudi Kofola na oknu, ko jih je podil domov.

«Ste slišali kaj, zakaj sta se prepirala Pirih in Šuligoj?»

«Nisem zastopil, ker so govorili italijansko.»

«Veste, zakaj je hotel Kofol, da bi Pirih pri njem spal?»

«Ne, nisem vedel nič.»

«Tudi niste videli, kdo je Kofola udaril?»

«Ne, nič nisem videl.»

Priča trdi, da Šuligoj, kolikor ga je on videl, ni bil ravno pijan, le malo vesel.

«Ali ste res rekli Kofolu malo prej, da če dobite Piriha, ga raztrgate?»

«Ne, rekel sem le, da se bojim, da se ne bo kaj zgodilo.»

«Ali je res, da je pisal Pirih v članku o lokovških fašistih!»

«Ne vem. Peter Leban mi je rekel.»

«Ste bil vi fašist?»

«Da.»

«Ste še?»

«Da.»

«Ste bil tisti večer pijan?»

«Malo.»

Odv. Vinci: «Ste videl, da je Kofol Šuligoja udaril, ali ga je le pahnil?»

«Z roko ga je udaril. Pravzaprav pa nisem videl prav dobro.»

Pri popoldanski obravnavi v pondeljek so bile zaslišane sledeče priče.

Jožef Kofol, devetnajstleten fant, ki pa ni nič v sorodu z umrlim Kofolom. Trdil je, kar so trdile druge priče že prej, priznal, da je Kofol posvetil skozi okno in ironično rekel: «Da se boste lažje prepirali». Ko niso hoteli prenehati, je Kofol poslal po orožnike — in sicer ravno njega in Leopolda Pavšiča. Videl je tudi, da je Šuligoj Kofola dvakrat udaril.

Druga priča Leopold Pavšič izpričuje to, kar prejšnji.

Priča Winkler Vladimir, star 15 let, izpove v bistvu isto, kar so izpovedale druge priče, omeni še, da je Šuligoj Ivan nahrulil Kofola, ko je silil druge spat: Pojdi tudi ti spat k svoji babi!»

Izidor Pirih potrdi, da ga je Ivan Šuligoj I. oklofutal, ker se je vtikal med prepir, ki sta ga imela njegov brat in Šuligoj.

Zaslišana sta bila še Leopold Paglavec in pa Kofol Antonija, sorodnica v 4. kolenu z umrlim Kofolom. Ne izpovesta nič novega.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 953

PIANINO, lep model, s križanimi strunami, trije pedali, moderator, se proda po ugodni ceni. Via Solitario 25/III. 1038

SOBA, elegantno meblirana za 2 gospoda, se odda takoj. Via Commerciale 8/II., Boschin. 1039

NEKA OSEBA je izgubila 1. avgusta po cesti iz Divače—Senožeče listnico s približno 300 lirami in važnimi dokumenti. Pošteni najditelj si lahko obdrži denar in je naprošen, da prinese dokumente na upravništvo ali pa na naslov dokumentov. 1040

LEPA HIŠA, na prometnem kraju, z gostilničarsko koncesijo vred, se proda. Pojasnila daje Seljak, gostilna v Bregu, Idrija. 1041

KOVAŠKI pomočnik, dobro izurjen v kovaškem delu, se sprejme takoj. Andrej Marancina, kovač v Pomjanu pri Kopru (Paugnano). 1042

GOSTILNA, dobroidoča, se proda ali da v najem radi bolezni. Via Crosada 3. 1043

KOZARCI, krožniki, jedilno orodje itd. se likvidira. P. Oberdan 1. 1044

GENTILLI & CRISMANCICH Trst, Via Mazzini 40. manufakturna trgovina na drobno in debelo. Bogata izbera manufaktur, perila, blaga za moške in ženske obleke, zaves, preprog, trliža, volnenih in prešitih odej za zimnice i. t. d. vse po najnižjih cenah tržaškega trga. 976

Potrtim srcem naznanjamo tužno vest, da je naš predragi soprog, oče, brat, svak

Rudolf Košuta

v dobi 46 let po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 3. t. m., iz hiše žalosti št. 451 Roiano (Vernielis) ob 16. uri v cerkev v Rojanu in od tam na pokopališče k Sv. Ani.

TRST, dne 2. avgusta 1927.

Adela roj. **Abram** soproga, **Stanko** in **Zorka** otroci, **Franc** in **Janko** bratje, **Justina, Frančiška, Ana** in **Petra** sestre, **Nabergoj** in **Košuta** svaki, **Josipina** roj. **Kovačič, Alojzija** roj. **Tortul** svakinje, **Josipina Abram** tašča, Dr. **Anton Abram**, Ing. **Edvard** svaki, **Marija** svakinja in nečaki.

Odl. Pogrebno podjetje Nuova Impresa, Corso V. E. III No. 47

KRONE 850

brilijante, platin, 20-kronske zlate komade

ZLATO plačuje po višjih cenah nego vsak drugi

ALBERT POVH - urarna

Trst, Via Mazzini 46

NA OBROKE.

Izgotovljene obleke in po meri, dežni plašči, tkanina, svilenina, obuvalo, vsakovrstno perilo itd. - Najboljše blago in najnižje cene. Veliki popusti na vseh cenah. (873)

Via Roma št. 3, tretje nadstropje

PODLISTEK

FRANCE BEVK: (51)

Jakec in njegova ljubezen

Naj je še tako poizkušal zavrniti misel, zopet mu je vstala in se povrnila jasna in dokazana v njegov razum: žena mu je bila nezvesta. O tem ni bilo več dvoma. Vse okolščine, ki so ga že preje vznemirjale in ki jih je premislil znova, so bile jasne in so potrjevale njegovo domnevo. Ta misel je bila blazna. Bilo mu je, kakor da je ženo s trenutkom, ko je prišel proti svoji volji do dna zagonetke, izgubil. In vendar jo je imel za vzvišeno nad slednji dvom. Skrivaj se je še on ni upal dotakniti, da ne razruši lepote in svetosti njenega telesa.

Jaka je mislil na dni, ko je stala pred njim v dekliški praznični obleki in se mu je smejala. Potem na tiste ure, ko je ležal bolan v podstrešju in je prišla o polnoči, da ga je obvezala in mu dala piti...

Ob tem prizoru se je njegova misel ustavila. Videl jo je klečečo pred seboj in sebe ležečega na oblanicah. Ali ni bila dobra kot svetnica? Ali je sploh mogoče?

Misel je šla dalje. V poročni obleki je stala pred njim v smehu prvih dni. Nato v solzah ločitve. Pri pismu, ki ga je prejel v Rumuniji in na katero je prihitel domov, se je znova ustavila njegova misel. V tem pismu je ležalo jedro. Še danes hrani to pismo. Ali je to mogoče, da bi slaba ženska pisala tako pismo?

Misel se je ustavila na čudnem obnašanju, na grenkem smehu, na bridki potezi na licih, na šepetanju ljudi, na vseh okoliščinah poroda in na njenem blaznem govorjenju... Slednjič — Klasovka.

Bilo je jasno... In kaj more on zato? Ali je on kaj zakrivil, da mora trpeti? Ali ne trpi ona?

Spomin je segel nazaj. Ustavil se je na podstrešju in je gledal njene božajoče roke, ki izpirajo skelečo rano in ga obvezujejo. Kakor da je danes čas, da se vzbudi v njem tisočera hvaležnost radi tega. Ali ga niso zaničevali, zasramovali, ona pa ga je vzela za moža? Kaj naj ji reče? Ali naj jo radi tega tepe?

Iz meglene slike, ki jo je bila ustvarila težka misel, je zopet vstala njena podoba taka, kot je bila poprej. Bil je prepričan, da ona ni ničesar storila in da so ljudje krivi nesreče, a naj se je zgodilo, kakor se je zgodilo. Ves njegov srd se je obrnil na ljudi. Stisnil je pest in zobé in jih preklel. Stopile so mu solze v oči, točil jih je radi ljudi.

Ona, Micka, je ostala nedotaknjena. Nji se je zgodila krivica in njemu ž njo. Kdo je dejal, da je ni mogoče popraviti? Vse je mogoče urediti!... Vse!... Vse!...

Jaka ni mogel utajiti svoje razburkane notranjosti, ko je stopil v hišo. Malo dete je spalo v kamri na postelji, odgrnjeno, rdeče; Tinče se je igral na peči; v zapečku je sedela Micka.

Pozdravil je in pogledal ženo. Njegov pogled je bil tak, kakor še nikoli. Kot bi s sulico presunil Micko, je dejala pri sebi: «Zdaj je prišlo!...»

Jaka je umaknil pogled in sedel. Gledal je v tla, s prsti je bobnal po mizi. Bil je sam sebi tuj v lastni hiši... Bil je sam sebi na poti in želel je, da bi nekaj časa ne bilo treba z nikomer govoriti, nikogar pogledati, potem bi prešlo vse samo od sebe.

Micka ni mogla prenašati tega obnašanja. Nehote je pogledala, kje leži sekira, in jo je zagledala na klopi za vrati. Prejšnji dan jo je bil nabrusil. Objela jo je misel, da jo vzame in skrije, a se je premislila.

Naj stori, kar hoče!... Šla je v vežo, stopila pred peč in zrla v plapolajoči ogenj; rdeči zublji so objemali dva lonca; v enem se je kuhal krompir, v drugem močnik.

Jaka je pogledal na peč. Tinče ga je klical in mu kazal kolesce. Ko je zagledal otrokov smeh, se mu je zdelo, da zopet dobiva tla pod nogami.

Stopil je k peči, vzel otroka v naročje in stopil ž njim po izbi. Šel je v kamro in sedel na rob postelje, Tinčeta je del na kolena... Mali Jakec se je v tem hipu prebudil; Jakove oči so gledale bistro oba otroka, dih zadovoljstva ga je spreletel.

Jaka je primerjal oba obrazka, njuno podobnost in razliko. Oči niso našle ničesar, poteze so bile nerazločne in so se izmikale spoznanju. Segel je v srce in tehtal svojo ljubezen do obeh. Njegovo čuvstvo se ob pogledu na malega Jakca ni spremenilo niti za las. Srce ga ni varalo. Male oči so lezle v njegovo dušo in jo pridobivale zanj bolj kot kdaj poprej.

«Kaj hočejo ljudje?» je jecljal v sebi. «Kaj je izpremenjenega na tem? Saj sta moja Saj sta moja!»

Strahovito čuvstvo ga je objelo. Debele solze, kakor da so dolgo zadržane, so mu tekle po licih in močile brado. Pritiskal je otroka nase in ni prenehal jokati.

Micka se je v veži čudila nenavadni tihoti, ki je nastala in stopila v izbo. Nikogar ni bilo. Šla je na prag kamre in zagledala plakajočega moža.

Zadelo jo je kakor strela. Spoznala je, da je vse končano in da je odgrnjeno zadnje zagrinjalo. Storila je, kar je nameravala že dolgo, a ni imela moči zato.

«Jaka,» je zajokala in padla na kolena. «Odpusti mi! Saj sem vedela, da bo to prišlo, a se nisem upala povedati. Nisem ti hotela lagati! Saj te imam rada, tako kot še nikoli nobenega človeka rada nisem imela! Za deklo ti bom!... Ni treba, da se me več dotakneš, ako se ti gnusim. Zgodilo se je, da sama ne vem, kako... Jaz nisem kriva! — Jaz sem kriva! Kakor hočeš!... Tepi me, pljuni name, ubij me, ako hočeš!...»

Jaka je za trenutek prenehal jokati. Pogledal je na Micko, ki je klečala na tleh in se z obema rokama oklepala njegovega kolena. Njen obraz je bil prepaden, oči plašne in zbegane, s curki solzá so drle pretrgane besede iz srca.

Jaka je položil otroka na posteljo in prijel Micko za glavo, solze so se mu znova udrle.

«Micka, vstani!... Saj nič ni!... Saj je vse dobro...»

(Konec jutri).